

279885

ROMANIA EROICA

Organ de propagandă națională a Soc. „Cultul Eroilor”

SUMARUL

- Anul IX *R. E.*
 Sub cer de epopee (versuri) . . . *Mircea Rădulescu*
 Greșeala lui Brezoi *N. Pora*
 Un erou *Locot. Paul Epureanu*
 Așteptare (versuri) *Aurelian Păunescu*

CULTUL EROILOR

- I. P. S. S. Patriarhul României despre Cultul Eroilor
 și Cultura Națională * * *
 Eroul Colonel Tiberiu Robescu * * *
 Cimitire de război germane pe pământul
 românesc *Rudolf Lange*
 Insemnări și ecouri * * *
 Răsboiul în glumă * * *

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I.
 din CLUJ.
 Nr. 542 19 29
 EXEMPLAR LEGAL.

G.C.

**INDUSTRIA DE LEMN
MUNDUS ȘI BORLAVA-ARMENIS**

S. P. A.

Fabrică de mobile curbate: **INEU (BOROȘINEU)**
Uzine de cherestea și exploatari de păduri:
CARANSEBEȘ, ARMENIS, REMEȘI, VALEA-IADULUI

Fabrică de furnire: **BALTA SĂRATĂ**

Telefon: **TIMIȘOARA 962, CARANSEBEȘ 39, INEU (Boroșineu) 5**

Telegrama: **BORÖRFA**

Societ. Rom. pentru Industria de Bumbac

Capital social deplin vărsat Lei 25.000.000

Fabrici în București: *Splaiul Abatorului, 20 și Șos. Iancului, 30*

Administrația Centrală: *Splaiul Abatorului No. 24, București*

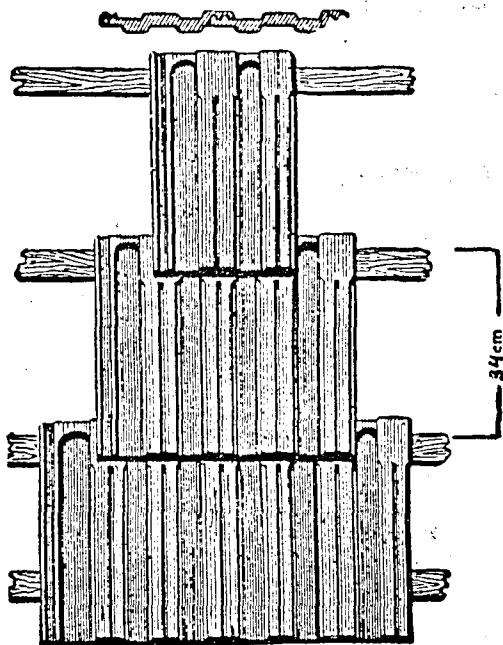
Adresa telegrafică „BUMBAC” București. Telefon No. 51/90

👉 *Torcătorie de bumbac, țesătorie, boiangerie și apreturi* 👈

PRODUSE: Fire de bumbac nealbite, albite și vopsite, Americă, Oxforduri și diferite

BCU țesături colorate pentru autorități și comerț Cluj

Tigla „BOHN” minunea lumii!

În fiecare țiglă s'a întipărit lângă No. **253**
și cuvintele **patent „BOHN”**.

Tigla patent „BOHN” Nr. 253
din Jimbolia fiind fără piatră de var și bine
arsă înfruntă vremea rea și rezistă gerului!

Băgați de seamă! **NUMAI** aceea țiglă este
veritabilă care poartă inscripția: **Patent**
„BOHN” Nr. 253 Jimbolia.
să confundați cu altele și **feriți-vă de imita-**
țiuni! — Dacă acolo nu avem reprezentanța cereți
direcțiile fabrică **ofertă și mostră gratis!**

„BOHN” JIMBOLIA
(Banat).

ROMÂNIA EROICĂ

REVISTA LUNARA ILUSTRATA

Organ de cultură și propagandă națională al Soc. „Cultul Eroilor” sub înalta ocrotire a M. S. REGINA MARIA
Președinte activ : I. P. S. S. PATRIARHUL Dr. MIRON CRISTEA — Dir. Gen. : GENERAL I. MANOLESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

București. — Palatul Patriarhiei

Telefon 66/62

ABONAMENTE ANUALE :

Ediție de lux pt. autorități și instituții	1500 lei
particulari	1000 „
obișnuită	120 „
pt. pensionari săteni,	
soldați și școlari	60 „

Dir. Revistei: Lt.-Col. Radu Miron Makarovitsch

Secretar de Redacție: Aurelian Păunescu

Delegatul Revistei: Gr. Eremiescu

A N U L IX

Cu acest număr revista „România Eroică” intră în al noulea an de existență.

Sentinelă modestă și credincioasă a cultului eroismului, a dragostei de neam și de țară, a stat neclintită la postul datoriei sale, așa cum a înțeles-o și n'au înțeles-o mulți și așa cum au ajutat-o mijloacele și nu au ajutat-o de cât puțin.

Cu fiecare an nou, mai conștientă și mai mândră de rolul său uriaș față de puterile ei, rămâne înaintea acestui post de datorie și onoare, continuând să adune și să semene cum poate, sămânța virtuților prin care s'a încheșat și va dăinui eroica Românie.

Nu avem nici un merit și nu aducem laude nici celor care ne-au ajutat — ar fi să micșorăm materializând oarecum satisfacțiuni ce trebuie să rămână în cadrul sufletesc din care pornește împlinirea nesilită a înaltelor datorii.

Ne facem însă datoria chemând pe toți și fiind siguri că cei ce au urechi de auzit ne vor auzi și vor veni alături de noi să sămene sămânța aleasă din România de ieri și de azi, pentru rodul cel mare: România de mâine și de totdeauna.

R. E.

SUB CER DE EPOPEE ...

(FRAGMENT)

*Sub cer de epopee, cu fulgere pe căști,
Eu v'am văzut în marșul eroic, spre Mărăști...*

*Din ce legendă veche ați răsărit atâți,
Cu fețele severe, spre moarte hotărâți,
Transfigurați de visul ce sufletul v'apasă,
Că mâine, poate mâine, vă veți vedea acasă ?*

*Vă văd ca printr'o pânză de lacrimi, vă cuprind
In brațe largi de gânduri; văd chipul suferind
Și crunt al fiecărui soldat necunoscut
Și parcă fiecare e plămădit din lut...*

*Din vremuri vechi mi-apare Moldova de-altădată
Și ca'n legenda sfântă răsare o armată :*

Pădurile bătrâne cu-al frunzelor șivoi,

Stejari și fagi și paltini au înviat în voi !

Oștirea sfărâmată, pierdută, risipită

Trăiește și pulsează cu viața ce palpită,

Cu frunza ce'și înalță surâsu-i de smarald,

Cu aerul Moldovei, primăvărat, cald ..

Mă uit la fie-care soldat cu chip trudit

In nimbul blond de raze ce cade strălucit,

Mă uit la fața tristă de mucenic ce pare

Ușor învălăuită de slavă și de soare,

De nimbul suferinței fluid și dureros

Și parcă 'n fie-care a înviat Cristos !

Mircea Rădulescu

GREȘALA LUI BREZOI

În liniștea de câteva clipe a bivuacului deabia de se mai auzea sforăitul, ori nechezatul de nerăbdare al vre-unui cal, ici, colo o fărâmă de vorbă în șoapte, și în depărtare, ca un fel de urlet de fiară flămândă, întunericul era străpuns de bubuitul neîntrerupt al tunurilor.

— Nu se mai astâmpără! — vorbi cel mai tânăr ofițer.

— Ce să s'astâmpere? că dă în silă, ia așa, numai să dea! răspunse comandantul.

— Or s'ajungă să se împoaște unii iar pe alții, ca orbeții, cum tăcură mai deună-seară! — adaose un ofițer slăbănog, când era cât p'aci să-mi perd pe Brezoi al meu, și să rămân iară fără ordonanță.

— Așa, ordonanța! Ia spune Otavă cum s'a întâmplat cu căpcăunul acela? — îl îndemnă căpitanul.

Locotenentul își desfăcu teasca de tutun, își răsuci o țigare, scăpără amnarul și, după ce-și aprinse țigara și trase un fum, începu:

— Să vedeți... înaintea celor două atacuri pe care le-am respins alaltăeri, Brezoi s'apropiase de mine tiptil, spunându-mi:

— S' trăiți don logotinent, mă luați și pă mine?

— Un 'să te iau Brezoi?

— La luptă, s' trăiți!

— Păi de mine cine s'aibă de grije, dacă pic?

— Am eu grije don logotinent, mai abitiți încă, unde mă țin la doi pași de mătă!

— Nu se poate, Brezoi băete, că nu iartă legea ostășească... Tu trebuie să stai mai la urmă, da, știi, coala p'aproape, și să fii cu ochii'n patru, iar de vezi că mă poticnesc, săi și mă tragi deoparte de iuruș...!

N'a mai suflat nici cărc. Atât numai a oftat, înghițind un nod par'că, și a pus capu'n piept.

Ce puteam să-i fac! Știam că la urma urmei tot o să-i vie și lui rândul...

Da'n toiul luptei de ieri, când ne năpădiser puzderia de boangheni, numai ce mă pomenesc înconjurat ciocă de o ceată de vrășmași în cari trăgeau de zor doi flăcăi — un căprar bondoc și un soldat slăbuț care izbea cu nemiluita, învărtind pușca în mână ca pe-o ghoagă, culcând câte doi deodată la pământ și nepotolindu-se decât după ce îi văzu pe toți răpuși.

Atunci, întorcându-mă, am zărit chipiul înegrit de fum și zâmbetul lui Brezoi al meu:

S'a apropiat de mine ca un vinovat.

— Ce-ai făcut? zic, mi-ai călcat ordinul.

— S' trăiți, don logotinent, acuș puteți să-mi faceți ori ce și să mă pedepsiți, dar n'am mai putut să îndur, ce 'ndur de la începutul războiului.

„Că toți din compania mea tăbărau cu ochă-rile pe mine. Că: halal să-ți fie Brezoi, în loc să ieși, să te lupți voinicește, te-ai tupilat coala, vistavoi, să stai în tihnă, muerește!

„Și câte și mai câte, don logotinent, că din vistavoi fricos nu mă mai scoteau, până în cele din urmă mi-am eșit din răbdări, și unde am văzut pe dușmani că se năpustesc buluc pe dumneavoastră, m'am repezit și eu și... mi-am răcorit sufletu, m'am răsbunat...

„Acuș puteți să-mi faceți ori și ce, nu-mi mai pasă. Mi-am făcut datoră. Le-am dat dovadă că nu mi-e frică de moarte și că numai de drag ca să vă slujesc, am rămas vistavoi!”

— Și eu l'am propus pentru decorare — încheie căpitanul, aprinzându-și luleaua și ascultând cu luare aminte bubuitul îndepărtat și din ce în ce mai rar al tunului, întretăiat de suspinele vântului, de par'că ar fi vrut să deslușească o taină, aflând clipa în care trebuiau să s'avânte din nou la atac...

N. Pora

*Nu vărsați lacrimi pe mormintele eroilor,
ci mai curând slăviți-i în cântece așa ca
faima numelui lor să rămână un ecom prin
legenda naștrilor.*

Chario

U N E R O U¹⁾

Camarazilor din Reg. Călugăreni No. 40

Il chemă Ion, după numele de botez și Râzgăitu după numele de porecla familiei, camarazii însă îl mai ciopliseră și îi spuneau „Jenică”. Jenică eră un om bun și blând; dar fie că natura îl năpăstuiise, fie că tată-său nu-l croise bine, căci Jenică Râzgăitu nu eră un om ca toți oamenii. Nu doar că Jenică, mergea cu capul aplecat și împingându-l înainte, sau că purtă picioarele cu greu și ducea genunchii îndoiți. Nu. Ci doar că Jenică eră un om moale din născare. Când fusese chemat la recrutare, Căpitanul medic al comisiei s'a uitat lung la el, l'a măsurat, l'a ciocănit, l'a pipăit, s'a mai uitat odată la el, a vorbit ceva cu ceilalți ofițeri din comisie, și apoi s'a întors către Sergentul-furier și i-a spus scurt: „Amănat pentru debilitate corporală”. Jenică, care așteptă să audă cuvintele rostite înaintea lui, camarazilor chemați odată cu el, a făcut ochii mari, nedumeriți și parcă nu-i venea să creadă că nu i-a strigat și lui în gura mare: „*bun pentru Artilerie*”.

— Fie, zise el îmbrăcându-se, mă voi duce și la, acolo unde a zis doftorul, căci și acolo este armată.

Nu știa el voinicul, că fusese respins pentru corpul lui strâmb. După ce s'a îmbrăcat, s'a dus la ai lui, și taică-său, un moșneguț puțintel la trup și adus de spate, i-a zâmbit drăgăstos pe sub mustață, și l'a întrebat, bătându-l pe umeri:

— Ei, Ioane, Antilerist te-au ales domnii ofițeri?

Jenică a lăsat ochii în jos, ochii lui așezați puțin strâmbi, a deschis încet buzele și mormăind i-a spus lui taică-său; „că, domnii ceia, au spus ceva, dar care el nu a înțeles”. Moșneguțu, s'a cam închis puțin la față, a stat o leacă pe gânduri, s'a uitat la Jenică și i-a spus-o verde:

— Ionică, tu la mine nu ai ce căută, om la noi în sat care să nu fi trecut prin oaste nu se pomenește; du-te fătul meu și vezi ce e

cu tine, căci eu nu vreau să te știu decât Soldat al țării.

A stat Jenică puțin pe gânduri, ș'apoi bălăbănindu-și capul înainte și purtându-și picioarele lui greoaie cu genunchii îndoiți, s'a îndreptat spre sala comisiei de recrutare și hotărît a intrat înăuntru, trăgând ușa cu putere după el; s'a oprit în fața comisiei, s'a uitat în stânga, apoi în dreapta, și neștiind cui să vorbească, s'a dus în fața Căpitanului-medic al comisiei:

— Să trăiți, D-nu Doftor, am venit la dumneata, să-mi spui la ce armă sunt lecrutat, căci taica nu mă mai primește acasă dacă nu mă dați la Artilerie.

Medicul Căpitan s'a uitat la el zâmbind și i-a spus-o curat:

— Flăcăule, anul ăsta nu ești bun pentru oaste și te lăsăm acasă. Te-om chema și la anu, poate că te mai înzdrăvenești puțin.

Jenică, nu-i venea să creadă și începuse să i se așeze orbul găinilor pe ochi. A stat el puțin așa amețit și la gândul că el, Ion Râzgăitu, Oltean din județul Dolj, nu va fi oștean al țării, toată firea lui cea voinică a celor 21 de ani bărbătești se răsvrăti.

— D-le Doftor, dar eu nu mă mai duc în satul meu și nici ochi cu taica nu mai dau, dacă nu mă luați și pe mine la oaste. Eu nu am ce căută între sătenii mei, dacă mă liformați. Și până a înoptat Jenică s'a tot finut dârz de Căpitanul-Doctor, ca să-l dea și pe el, barem, la un regiment de... căciulari. Căpitanul-Doctor, s'a mai uitat la el, a mai clătinat nelcrezător din cap, a mai zâmbit, până când înduioșat de inima de Român a lui Jenică, l'a trecut și pe el „bun admis la Infanterie”. A trebuit să-i strige de două ori și să-i arate și locul unde l'a scris „bun admis la Infanterie”, pentru ca Jenică să fie sigur că de-acum încolo este oștean al țării. O lumină vie strălucea în ochii lui Jenică, și corpul lui molatec, parcă începuse să se mai întărească.

Il trimiseră în Reg. 40 Inf. Călugăreni, care se găsea în garnizoana Bazargic, în oraș Dobrogea Nouă. O lună, două, soldatul Ioan

1. Din volumul „Icoane din Război” care va apare în curând.

Râzgâitu, din Comp. 7-a Bat. II, Reg. 40 Inf., se deprinsese cu viața aspră și frumoasă a ostașului, departe de casă și mamă, și în scrisorile lui, pe care i le scriau camarazii, Jenică arată tatălui său bucuria unui om către neamul lui și către țara lui (pământul țării lor).

Dar, molficiunea și strâmbăciunea corpului lui, îl năpăstuia și aci. Râzgâitu Ion era un ostaș bun și ascultător, dar soldatul Râzgâitu Ion, cu toată voința lui, nu putea ține pasul și cadența în marș. Ofițerii lui, Comandanții de Plutoane și Companie, îl trimesese Regimentului, ca pe un neputincios. Jenică plânse și se sbătù în fața Colonelului, că el nu vrea să plece din Compania 7-a, unde s'a învățat cu oamenii din Companie. Colonelul Stan Poetaș (ucis mai târziu de bolșevici pe când comanda trupele române ca general în Basarabia) l'a mângâiat și i-a dat 50 de bani pentru tutun și l'a trimis la Companie.

Ochii lui Jenică străluceau pentru a doua oară și pentru a doua oară trupul lui se mai întări. Comandantul companiei, îi încredință câinii cari se creșteau pentru trasul mitralierelor în război. Jenică, era acelaș soldat bun și conștiincios și câinii lui erau cei mai curați și bine hrăniți, cotețul lor văruiat proaspăt și cu paiele primenite. Jenică era dat de exemplu soldaților răi. Veni războiul cel mare. Tunul bubuia peste tot, și peste tot Popoarele, căutau să-și apere neamul, limba și pământul. Fiecare cetățean al țării lua parte cu trup și suflet la mântuirea pământului lui, rămas din moși strămoși. Noi Români, purtam, pe deasupra acestor greutăți și greutatea de a ne cuprinde pământurile ce ne fuseseră răpite de dușmanii mari și tari, și unde suflet din sufletul nostru, sânge din sângele nostru și cuvânt din cuvântul nostru, erau ale noastre, dar sub greutatea străinilor dușmani. Reg. Călugăreni Nr. 40, pleacă și el în Iulie 1916 și se răspândi dealungul graniței de sud (dinspre Bulgaria). Jenică își luă și el câinii lui și porni și el cu tot sufletul și cu tot dorul la sfărâmarea dușmanilor. Dar la prima lovitură de tun câinii lui Jenică își luară câmpii și Jenică rămăsese fără „arma” lui. Războiul însă nu-și încetă furia și lui distrugătoare, ci din contră își umflă aripile lui negre peste toată suflarea românească. Eroii din

Dobrogea treceau prin zile grele, și ziua nu era ziua, și noaptea nu era noapte. Răsbite de numărul mare al dușmanilor și de vitregia unei soarte rele, armatele din Dobrogea începură acea luptă de eroism și distrugere, de a umbla noaptea și a lovi ziua. Soldații luptau cu tot sufletul și curajul Neamului Românesc. Dar vitregia soartei își arată și-aci mâna ei aspră. Pe lângă multe și nenumărate greutăți, mai luptau și cu greutățile vieții, îi chinuia lipsa apei de băut. Și mult e rea cumplita sete de apă! Comandantul companiei a 7-a din Reg. 40 Infanterie, își muncea mintea și sufletul, căutând un mijloc de a veni în ajutorul Soldaților lui. Dumnezeu însă îl ajută. Ii trimise pe soldatul Ioan Râzgâitu, care veni într-o zi la el, se clatină în fața lui pe picioarele lui grele și cu genunchii îndoși, și spuse pe un ton copilăresc:

— Să trăiți, D-le Căpitan, mi-au fugit câinii...

Căpitanul se uită la el, lung, zâmbi îi întinse o țigare și îl îmbărbătă:

— Nu-i nimica, Jenică. Ți-am găsit eu alt-ceva de făcut, un lucru mai greu dar mai... sănătos. Te-am numit... sacagiul Companiei. Jenică a răs, a lăsat ochii în jos și o mare mulțumire se citea în ochii lui. De acum era și el ceva mare... Compania 7-a era una din cele mai bune companii și cea mai veselă. Avea apă de băut. Toate companiile Reg. 40. Inf. alergau după apă, numai Compania 7-a avea apă la timp, înainte și după luptă. Soldatul Ioan Râzgâitu, cu sacaua Companiei și calul ei bălan și chior, erau totdeauna acolo unde lupta era mai dărză și unde gloanțele pârâiau ca boabele de porumb copt. Jenică nu știa ce este aia „frică”. El una știa:

Compania are nevoie de apă, tot așa cum avea nevoie și de cartușe. Odată, dușmanii, cari trăgeau cu tunul și după un epure... românesc, se năpăstuiră asupra lui Jenică, sacalei și calului bălan și chior. Jenică s'a oprit puțin în loc, s'a uitat la „ei” urît, i-a trimis la „mama dracului”, și și-a văzut de drum. El una știa. Compania 7-a are nevoie de.. el și de apă. Au venit zile grele pentru Români; părăsiri de sate și orașe, retrageri pe frig, ploii și gloanțe, și urmăriți mereu de hainii dușmani ai neamului nostru. Rămânea oaste

în mâinile lor, rămăneau arme, puști și tunuri și peste tot jalea îi urmărea pe Români năpăstuiți. Jenică însă era același; ploaia, frigul, bombele, gloanțele, nu-l făcuseră să-și piardă cumpătul, sacaua și calul bălan și chior. Îl vedeai ziua în bătălia tunului și a mitralierelor, venind cu sacaua plină de apă în mijlocul Companiei lui

Luptau soldații Reg. 40 Infanterie din răspuneri ca să oprească puhoiul disperat al dușmanilor. Mereu apăsați de armatele lor, ei nu mai păraseau linia de foc, și zi și noapte, ochii lor erau îndreptați spre zarea dușmanilor. Hrana se aducea cu greu, și numai noaptea. Munițiile se cărau de oameni dela distanțe mari și răniții rămăneau cu orele pe câmpul de luptă, puștii de tunurile dușmanilor și secerat de gloanțele lor. Răbdau vitejii Reg. 40 Inf. de toate neajunsurile vitregei soarte, dar uscăciunea gurii lor le ardea sufletul. Cereau apă, războinicii cu sângele clocotind, cereau apă răniții cu sângele gâlgâind.

Intr'o zi grea de lupte și prăpăd, lipsa de apă apăsa greu sufletul bieților oșteni. Nu se auzea pe ici, pe colo decât; apă! apă! și toți cu gurile arse, căutau ultimele picături de apă în bidoane.. Dar Dumnezeu nu părăsește ni-

ciodată pe viteji: și iată că în golul nopții apare Jenică, sacaua și calul bălan și chior.

Ca un strigăt de „Slavă“, se ridică glasul lor, binecuvântând jertfa camaradului, Ion Râzgăitu, soldat în Comp. 7 Bat. II Reg. 40 Infanterie.

Războiul însă se înăsprea. Români, lăsaseră Dobrogea mai toată în mâinile dușmanilor, și parte din trupe au trecut Dunărea în Muntenia. Dar cei de sus nu pierdură nădejdea, strânseseră rămășiți de armate și cu o forță neînchipuită se repezi să lovească dușmanul pe râul Argeș. Dar și aci soarta vitregă ne urmări cu nenorocul ei. Dușmanii deși pierduți și gata, gata să se înnece în Dunăre, îngrămădesc trupe peste trupe și cu numărul lor cel mare și cu disperarea lor și mai mare, rup frontul dela Argeș și lovesc crunt în Români.

S'a pierdut oaste multă, s'au pierdut tunuri, puști, cal și muniții, durerea îi năucise pe toți. Numai soldatul Ion Râzgăitu din Compania 7-a Batalionul II, Regimentul Călugăreni Nr. 40, eră mai tare ca oricând și își purtă ca un erou, pe câmpul de luptă, sacaua și calul lui bălan și chior.

Locot. Paul Epureanu

Datoria fiecărui bun român este, ca în orice clipă să-și întoarcă gândurile și cu pietate să ridice slavă către cer, pentru cea mai scumpă fi ai patriei, care a dat jertfa pentru înfrângerea României - Ușari.

Subprefect:

Simion Balan

AȘTEPTARE

*Noi v'am văzut, cum ați plecat...
Voinici vânjoși cu pieptul lat,
Feciori cu sufletul curat,
Purtați de-un vis țaripat,
Noi v'am văzut cum ați plecat.*

*Și-am auzit cum ați luptat...
Cu steagul larg desfășurat
In luptă grea v'ați avântat,
Lovind cu pumnul încleștat...
Am auzit cum ați luptat.*

*Pe câmp de luptă ați rămas,
Iluminați de-al morții ceas;
Cu trupul rece, fără glas,
In lung și nesfârșit popas
Pe câmp de luptă ați rămas...*

*Nici astăzi nu v'ați mai întors.
Sfârșit-au mamele de tors,
Dar voi nici azi nu v'ați întors...
Nici astăzi nu v'ați mai întors.*

Aurelian Păunescu

„CULTUL EROILOR“

I. P. S. S. Patriarhul României despre Cultul Eroilor și Cultura Națională

Potrivit datinelor strămoșești, membrii Comitetului Central al Soc. „Cultul Eroilor“, de sub Înalta ocrotire a M. S. Regina Maria, al cărui președinte activ este I. P. S. S. Patriarhul României Dr. Miron Cristea, s'au prezentat Joi 5 Ianuarie, după amiază, I. P. S. Sale spre a-i aduce urări de Anul Nou.

La această manifestare s'au asociat și membrii Centralei „Caselor Naționale“.

Din partea membrilor Comitetului Central al Soc. „Cultul Eroilor“ a luat cuvântul D-l General Popescu Ioan, comandantul Corpului II Armată, urând Sanctității Sale viață lungă, sănătate deplină și putere de muncă, spre a conduce mai departe, cu aceiaș însuflețire, activitatea pioasă a Societății.

Ca unul care a condus o Divizie de viteji în lupta pentru întregirea neamului, D-l General Popescu socotește că nimic nu este mai înălțător, ca datoria de pietate și recunoștință, ce împlinește Soc. „Cultul Eroilor“, către memoria camarazilor jertfiți în război.

Această pioasă manifestare mai are și un caracter pilduitor pentru generațiile ce ne vor urma și este în acelaș timp o mare mângâiere pentru familiile morților glorioși. Termină urând Sanctității Sale încă mulți ani de viață liniștită și îi oferă din partea Soc. „Cultul Eroilor“ un frumos album, legat în piele, cuprinzând fotografiile troițelor comemorative, ce se lucrează în Atelierele Societății, spre a fi așezate în diferitele puncte ale țării.

Din partea Centralei Caselor Naționale D-l Profesor G. Țițeica arată că potrivit datinelor strămoșești „Casele Naționale“, care sunt păstrătoarele acestor datine sfinte, au venit să ureze de sărbători celui mai înalt apărător al credinței și obiceiurilor strămoșești.

„Sunteți Înalt Prea Sfințite cel mai puternic simbol al omului, care plecând de jos, prin muncă perseverentă, cinste și pricepere, a ajuns la cea mai înaltă treaptă. Această răsplată binecuvântată a strădaniilor unei vieți de muncă dârză pe tărâmul cultural, trebuie să fie un exemplu pururea viu pentru toți fiii neamului și în special pentru tinerii cari ne vor urma, în lupta ce ducem pentru luminarea poporului și propășirea neamului.

„Casele Naționale“ care propăvăduesc învățăturile și îndemnurile bune pentru ridicarea culturală a poporului, vă urează încă ani mulți de viață liniștită, pentru ca de la înaltul loc, în care vă aflați, să puteți îndruma mai departe destinele culturii românești.

I. P. S. S. răspunzând comitetelor celor două Societăți, își exprimă via emoțiune ce simte primind urările sincere, ce i se aduc de către aceste instituțiuni culturale, animate numai de preocupări sufletești. În epoca aceasta de materialism copleșitor, instituțiuni ca cele prezente sunt lumini de speranță pentru viitorul neamului.

Societatea „Cultul Eroilor“, sub direcțiunea D-lui General I. Manolescu, îndeplinește o mare operă națională: îngrijirea mormintelor de eroi în solemne cimitire de onoare și comemorarea jertfelor și eroismului românesc.

Dar rolul Societății nu se sfârșește odată cu terminarea centralizării osemintelor de eroi în cimitire de onoare. Ea are chemarea ca din jertfele trecutului să facă să răsară nădejdele viitorului. Evocând virtuțile și jertfele înaintașilor va face tinerele generații să cugete mai serios la datoria ce au, de a păstra și valorifica patrimoniul neamului întregit. Pe această cale a pregătirii sufletești a neamului, trebuie să-și urmeze activitatea Soc. „Cultul

Eroilor^a și alături de ea vor fi toți aceia cari, cu cugetul curat, urmăresc binele și prosperitatea acestui neam.

I. P. S. S. binecuvintează pe toți acei cari au conlucrat la bunul mers al Societății, asigurând-o că-i va închina și pe viitor aceiaș muncă însuflețită, pe care i-a închinat-o încă dela început.

Trecând la „Casele Naționale“ I. P. S. Sa accentuiază, că oficialitatea ar trebui să se simtă mulțumită, că în haosul vieții de după război, apar din când în când și inițiative folositoare binelui obștesc, care înfig cu bărbăție plugul în ogorul întelenit al culturii românești. Inceputul este greu, sacrificiile mari, dar cu atât mai bogat va fi rodul, cu cât munca va fi mai dârză și credința în izbândă mai nestrămutată. Statul ar trebui să aprecieze și să sprijine temeinic, aceste inițiative serioase, pentru că ele lucrând cu suflet, pot ajunge mai

sigur la rezultate, ce nu s'ar putea obține prin metode pedagogice reci și abstracte.

In special „Casele Naționale“ au norocul să fie conduse de oameni ieșiți din popor — D-nii Profesor Țițeica și General Manolescu — cari, cunoscând bine sufletul celor de jos, au aplicat și metodele cele mai potrivite pentru câștigarea acestora pe terenul cultural.

Frumoasele rezultate ce au dat cei zece ani de muncă ai „Caselor Naționale“ sunt proba cea mai evidentă de vitalitatea și utilitatea acestei instituțiuni culturale de inițiativă particulară.

Li urează spor la muncă asigurând-o că este pe drumul cel bun și că-și îndeplinește o înaltă datorie tocmai pe tărâmul cultural, pe care suntem mai nepregătiți. Incheie binecuvântând ambele instituțiuni cu patriarhicești binecuvântări.

Eroul Colonel Tiberiu Robescu

Colonelul Tiberiu Robescu născut la 8 Martie 1863 la Pitești, Jud. Argeș.

A intrat în Școala Militară de Infanterie și Cavalerie ca Bacalaureat la 1 Iulie 1881.

Eroul Colonel Tiberiu Robescu

Eșit Sub-Locotenent la 1 Iulie 1883 în Reg. 1 Geniu.

La 1 Aprilie 1884 a intrat în Școala Specială de Artilerie și Geniu până la 1 Iulie

1885 când a revenit iarăși la Reg. 1 Geniu.

La 10 Mai 1886 a fost avansat Locotenent.

In 1885 a fost trimis la studii în Franța la Fontainebleau unde a stat până la 1891 urmând cursurile Școlii Politehnice.

La 8 Aprilie 1890 a fost avansat Căpitan în Reg. 2 Geniu.

La 1 Mai 1895 a fost numit profesor de Topografie la Școala Specială de Artilerie și Geniu unde a stat până la 1 Apr. 1897 când a fost mutat în Reg. 2 Geniu.

La 8 Aprilie 1896 avansat Maior.

La 1 Aprilie 1902 a fost mutat la Corpul III Armată ca Șef al Serviciului de Geniu.

La 16 Aprilie 1907 a fost mutat la Corpul I ca Șef al Serviciului de Geniu.

La 11 Mai 1907 avansat Lt.-Colonel și numit Comandant al Batalionului Pontonieri.

La 8 Aprilie 1912 avansat Colonel și numit Comandant al Reg. 7 Prahova.

La 1915 a fost numit Comandant al Brigadei Infanteriei, Brăila.

La 1 Aprilie 1916 a demisionat din armată. In Campania din 1912 a fost numit Coman-

dant al Brigadei volante Colonel Robescu la Divizia 5-a.

La 16 Septembrie a terminat construcția podului pe vase dela Flămânda, unde au trecut trupele peste Dunăre în Bulgaria.

Apoi a fost trimis cu Brigada la Dragoslave Rucăr (Muscel) unde a luptat în retragere, ținând piept inamicului pe Dâmbovița până la Podul Țigănia unde a ocupat podul organizându-l defensiv și susținând retragerea Diviziei 5-a General Razu Aristide. În ziua

de 17 Noembrie 1916 a fost răpus de un glonț de mitralieră pe când căuta să îmbărbăteze soldații săi pentru a menține cât mai mult podul, dând timp Diviziei a se retrage spre Ploești.

A fost înmormântat de Germani în Cimitirul eroilor din Crângul lui Bot la 6 km. de Ploești de unde a fost apoi exhumat și reînhumat în Cimitirul Eroilor din orașul Brăila după dorința Generalului Macri Ion care comanda Divizia 10, Brăila.

Cimitire de război germane pe pământul românesc

de Rudolf Lange Arhitect-Horticultor

Articol tradus din L. germană după „Bukarester Tageblatt” 23/X. 1927.

Este ceva fals în titlul de mai sus. Nu se găsesc cimitire de războiu *germane* în adevăratul sens al cuvântului pe pământul românesc.

În toate aceste multe cimitire din țară odihnesc pios, alături, luptătorii națiunilor, foste odinioară beligerante. Acelaș covor de verdeață, brodat cu drăgălașe floricele ale munților românești și bogata floră din câmpie, acoperă pe pioșii adormiți, care și-au jertfit viața credincioși jurământului de credință.

Fiul viteaz al poporului român odihnește umăr la umăr alături de fostul dușman, egali în fața morții. Faptul cuprinde o idee de împăciuire, din care am putea spera că toate națiunile vor învăța să-și întindă mâinile peste mormintele eroilor lor, hotărâte la o binecuvântată conlucrare economică.

După ce s'a scurs un deceniu, o dorință mă mână în această țară. Datorită unei activități anterioare, am învățat să iubesc poporul român în țara sa de baștină, așa cum este el, cu înfățișările sale etnice de un pitoresc încântător.

Un deceniu, după un nesfârșit de regretabil război, schimbă oameni și lucruri, așa că am dorit să aflu, prin cercetări proprii, cum se mai găsesc cimitirele de războiu din țara lui Mihai Viteazul.

Foarte mulți vizitatori ai țării a căror apreciere, ce e drept, nu era caracterizată de vre-o cunoaștere în fond a țării și originalitatea locuitorilor ei, s'au simțit chemați să scrie asupra

României în general și asupra mormintelor de războiu, în special, articole, care numai îndreptățite nu erau.

Dacă îi e cuiva necunoscut că soarele arzător al verii românești, e în stare să topească inscripțiile în câțva ani și să distrugă sub arșița sa cel mai bun lemn de stejar, acela trebuie să fie prevăzător în aprecierile sale.

După ce gândul de împăciuire al popoarelor a adus națiunile mai aproape una de alta și această dorință de pace a făcut cu puțință și conlucrarea poporului german la îngrijirea mormintelor fiilor săi, trebuia ca preconcepțiile și neînțelegerea să tacă și să se tindă către o conlucrare generală.

În ultimele săptămâni am avut ocaziunea să cunosc cu propriii mei ochi, o mare parte a cimitirelor de războiu române.

Dorința mea este să mulțumesc din inimă cavalerescului popor, care cu sentimente alese a luat sub ocrotirea sa mormintele germane.

Ce am găsit?

În cimitirile militare de germani, în care se găsesc morminte de ale tuturor națiunilor beligerante: păstrarea stării originare; îngrijirea mormintelor de război germane se face în acelaș mod ca și pentru propriii lor morți, de către corpurile de trupă românești.

Dragostea poporului român pentru flori și frumusețea acestora este înfățișată în mod mișcător prin floricelele care împodobesc deopotrivă toate mormintele.

Intr'un cimitir de onoare mare și bine îngrijit, umblând pe diferitele cărări, am găsit tăblițe cu inscripția „*aduceți flori eroilor*“.

În cele mai îndepărtate și izolate cimitire se găseau încă pe toate crucile coroane dela „*Ziua Eroilor*“.

O atitudine atât de mișcătoare și cavale-rească față de fostul inamic, nu o pot lăsa fără să nu adresez în acest loc poporului român mulțumirile mele din inimă, în care mulțumiri sunt cuprinse simțimintele de recunoștință a mamelor și femeilor germane pentru sfințirea ultimului loc de odihnă al scumpilor lor con-sângeni în pământ străin.

Societatea „Cultul Eroilor“ din București este reprezentanta oficială a poporului român pentru înfăptuirea operii de cinstire a eroilor.

Grație activității sale atotcuprinzătoare a fost cu puțință realizarea rezultatelor, pe care le înfățișez.

Dacă mi-este îngăduit, adaug la mulțumirile mele către poporul român o modestă rugămintă, care n'ar strica frumoasele rezultate de până acum.

În unele locuri, din considerente de bună gospodărie nu se vor putea evita centralizarea mormintelor.

În toate părțile acolo unde cimitirile de războiu sunt așezate în ținuturile izolate, rog să se renunțe la strămutări și la construcții. Să nu se tulbure ultimul loc de odihnă al luptătorilor, oricare ar fi națiunea căruia aparține, și să fie lăsați să odihnească, unde i-au îngropat camarazii.

Rudolf Lange

* * *

Adânc mișcați de cavalerismul d-lui Rudolf Lange și de observațiunile sale sincere și juste, ținem să întărim constatările la care a ajuns cu privire la îngrijirea deopotrivă a tuturor mormintelor de eroi de pe pământul

României, fără deosebire de naționalitate, confesiune, sau calitate de fost adversar.

Oricine va cutreera țara noastră cu cugetul curat nu va putea să nu recunoască pietatea creștină cu care îngrijim mormintele de război.

De altfel au fost săteni care au exhumat la „*Ziua Eroilor*“, oseminte de eroi foști inamici din câmp și le-au reinhumat cu mare fast în cimitirul comunal „*ca pe niște moaște sfinte*“ după cum menționează în procesul verbal de exhumare (comuna Vișina-Romanași).

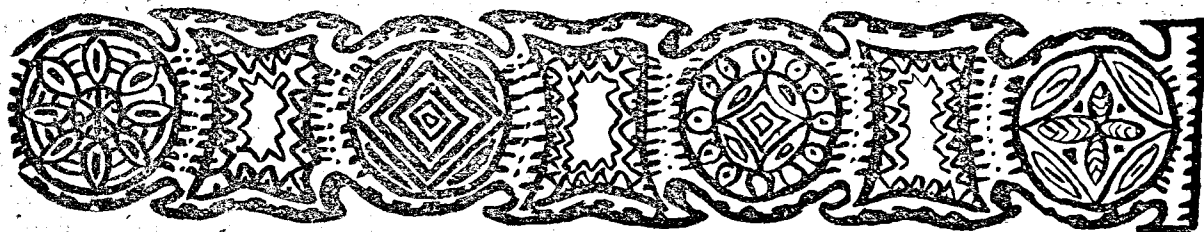
În ce privește propunerea d-lui Lange de a se lăsa rămășițele pământești ale eroilor în locurile de odihnă unde au fost așezate de camarazii lor, recunoaștem că sufletește d-sa are perfectă dreptate, dar faptul este nerealizabil din cauza imposibilității de a se îngriji, în mod izolat, cele peste patru sute mii morminte de eroi, răspândite în tot cuprinsul țării românești. Totuși Societatea a privit situațiunea mormintelor de război și din acest punct de vedere și acolo unde comunele se obligă, printr'o încheiere a Consiliului Comunal, să le îngrijească pe veci, prevăzând și un fond special în buget, mormintele sunt lăsate pe loc.

Experiența unei îndelungate activități a condus Societatea la adoptarea principiului centralizării mormintelor de eroi în cimitire de onoare organizate pe județe, sau regiuni, unde au o bună și continuă îngrijire.

De altfel acest principiu al centralizării este adoptat de toate țările, și se practică și în Germania, din aceleași motive ale asigurării unei bune îngrijiri.

Domnul Lange care e un artist a pus chestiunea sufletește, noi îi mulțumim și îl asigurăm că și Societatea lucrează tot sufletește, ea fiind exponenta sufletului românesc, dar, tocmai pentru a salva mormintele de eroi, a trebuit să ia măsurile cunoscute, de ordin mai practic.

România Eroică

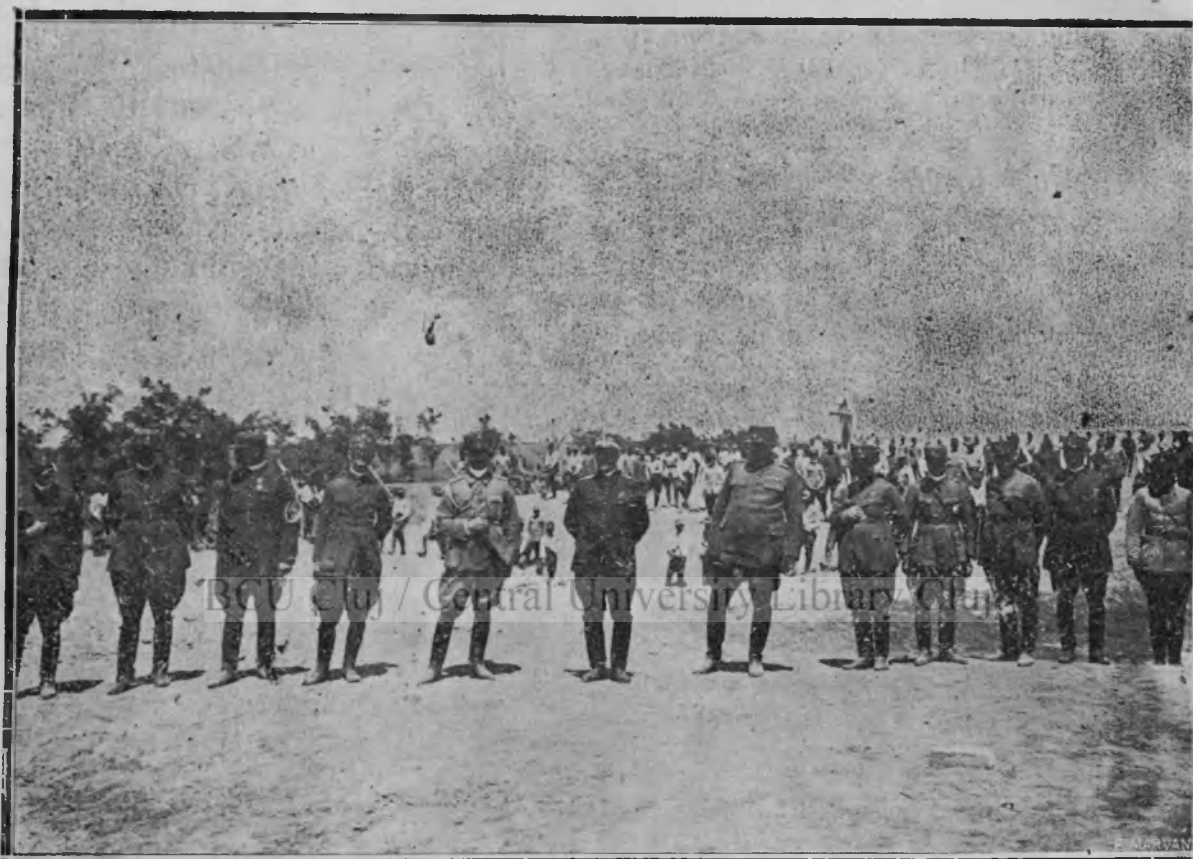
INSEMNARI ȘI ECOURI

Societatea „Cultul Eroilor” mulțumește pe această cale următoarelor întreprinderi și persoane care au donat material lemnos pentru împrejmuirea cimitirului de onoare din Miercurea Ciucului.

1) Societatea Anonimă „Agăș”; Fabrica de cherestea „Trotuș”; Soc. în nume colectiv „Arborele”; Fabrica de cherestea Binler; Fabrica de cherestea Helter; Soc. „Union”;

Fabrica de cherestea „Valea Ghimeșului”; Ad-ția Dep. Ferăstrău cu aburi; Fabrica „Bradul Ciucului”; Fabrica de reparat vagoane; D-lor Stănescu Fane; Simion Glanz; Jope & Comp; Moici Milion Hirsch; D-l C. Falker și Aron Bel.

Întreprinderile și persoanele susmenționate, prin ajutorul acordat Societății, au făcut cu puțință împrejmuirea cimitirului de onoare dela

D-l General de Divizie I. Mihăescu, ofițerii și ostașii Reg. 28^{Inf.} executând organizarea cimitirului de onoare dela Ismail.

Miercurea Ciucului, în care se centralizează toate mormintele de eroi de toate naționalitățile din cuprinsul jud. Ciuc (în total 1800 morminte) spre a li se asigura o bună și continuă îngrijire. Cele dela Valea Uzului rămân în cimitirul organizat acolo.

Pe lângă această datorie către memoria celor jertfiți pe câmpul de luptă, se aduce și o mare mângâiere familiilor de eroi.

Cimitirul de onoare dela Ismail

Încă din anul 1926 Comitetul Județean Ismail sub conducerea P. S. Episcopului Justinian Președintele Comitetului a început organizarea unui solemn cimitir de onoare la Cetatea Ismail, în care să se centralizeze toate osemintele de eroi din mormintele situate în oraș și județ. În acelaș cimitir se va ridica și un frumos monument comemorativ, care a și fost comandat.

În fotografia ce reproducem, se pot vedea, la lucru, pentru organizarea cimitirului, echipele

de ostași precum și ofițerii Reg. 28^{Inf.} în frunte cu Domnul General de Divizie Mihăescu.

Din scriptele statistice aflate la Comitetul rezultă că pe teritoriul orașului Ismail sunt 160 morminte de eroi necunoscuți iar în cuprinsul județului 98 morminte de eroi identificați și 1252 morminte de eroi neidentificați.

Toate aceste morminte vor fi centralizate în cimitirul de onoare de la Ismail de către Comitetul județean Ismail, cu ajutorul Comitetului Central.

În cimitirul de onoare se va face și un osuar cu cripte pentru osemintele de eroi.

Comitetul județean Ismail îndeplinește o pioasă operă națională, fiind printre rarele comitete, care depun o intensă activitate, pentru îndeplinirea acestei sfinte datorii către memoria eroilor căzuți în război. Prin această faptă comitetul Ismail, pe lângă o înălțătoare pildă generațiilor viitoare, aduce și o mare mângâiere în sufletele familiilor celor căzuți în război.

Războiul în glumă

Țiganul, care a făcut prizonieri doi nemți, sperându-i cu bidonul de apă luat drept granadă...

— Da unde fuseși Stanciule, 'ădineaori, când făcurăm recunoașterea?...

— Să trăiți, dom' Colonel, fusei p'ân sat după prizonieri!...

MOARA CU ABURI

ED. PROHASKA Fii

Sannicolaul - Mare
Jud. Timiș-Torontal

TESĂTORIA MECANICĂ DE MATASE

SOCIETATE ANONIMĂ

SIGHISOARA

EUGEN LAYDA

Cofetărie de primul rang
OLUJ. — PIATA UNIREI, 29

Fiii lui „Daniel Fullajfar“

:-: FABRICA DE PIELE :-:
O Sannicolaul-Mare (BANAT) O
FONDAT 1873

Blancuri pentru curelări
:-: Negre și culori :-:
Mărgini și gături
Vaché-cronpoane
Vaché - Jumătăți
Vaché-Gături
Vaché - Poale

Restaurantul Transilvania

Vasile Dejan
B R A Ș O V
Promenada Regele Ferdinand
Local de primul rang
Restaurant românesc

Nimeni nu se poate
atinge de faptul
că

Veritabil Franck cu Rașnița
este cel mai bun și cel mai
fin Adaus la cafea boabe.

Higienica sa garan-
tează un gust fin, iar
marea sa spornicie-
-o întrebuintare
avantajoasă.
Inșă.....trebuie să fie
Veritabil Franck
Această garanție exis-
tă inșă numai atunci,
dacă pachetele poar-
tă marca de fabrică
„Rășnița de cafea“

HEINRICH FRANCK SÖHNE SA-R BUCUREȘTI-BRAȘOV

GASTON MIHAILESCU

CENTRALA:
CALEA VICTORIEI No. 122
SUCURSALE:
BUCUREȘTI, Str. G-ral ANGELESCU, 90
SINAIA: CAZINO

Fabricele de postav

și
Țăsături de modă

din
B R A Ș O V

Wilhelm Scherg & Comp. S.A.

FABRICA
DIMITRIE MARCULESCU

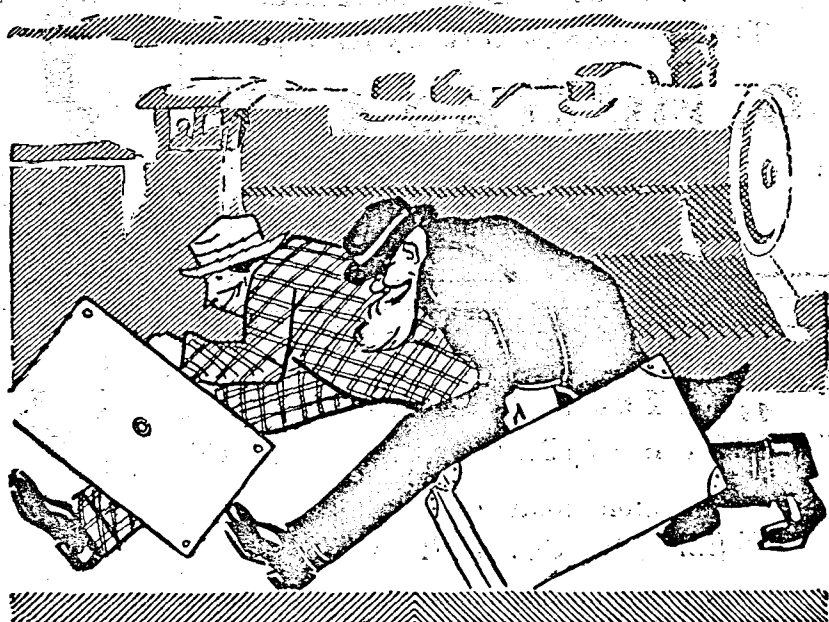
se impune ca prima industrie
de articole de voiaj.

Amenajată după marile indus-
trii din străinătate.

Desfide orice concurență

— Str. Sărindar 12 —

— Telefon 377/30

„Prevederea”

Societate Anonimă Română de Asigurări. — Brăila

Capital Social Lei 10.000.000. — Rezerve Lei 32.000.000

Rezerve la finele anului 1926 peste Lei 50.000.000

Totalul capit. asigurate de soc. dela începutul activității (1920) până la finele anului 1926 peste Lei 41.834.250.000. Totalul daunelor reg. și plătite până la finele anului 1926 peste Lei 163.938.750

Primește asigurări contra riscurilor de incendiu, transport (maritim, fluvial și terestru), grindină, furt prin spargere, accidente, automobile, geamuri și oglinzi, viața și capitalizare în condițiunile cele mai avantajoase / Tranșează orice eventual diferend pe cale

* * de arbitraj. / Are agenții în toate localitățile principale din țară. * *

Montați

DUNLOP

ȘI VEȚI FI SATISFĂCUȚI

Reprezentanță generală

Londexpoco

Calea Victoriei, 59. București

FABRICA DE CAELE
ȚINTE, ȘURUPURI, CUIE, etc.

O. MUSTAD & FII

G A L A Ț I: Specialități

CAELE marca „COROANA“

„VITROMETAN“

FABRICA de STICLĂRIE S. A. MEDIAȘ

Produce toate felurile de:
BUTELII DE CULOARE VERZUIE

Ca sticle pentru:
Vin, Bere, Borviz, Lichior, Damigene,
Boloane de Sticlă etc.

Producția zilnică 25.000 sticle.

Heinrich Kunz

Fabrică de cărămizi
refractare
C O M A R N I C

Premiate la 30 de expoziții

„SCHMOLLPASTA“ S.A.

FABRICA DE CREMA DE GHETE

B R A Ș O V

9 medallii de aur

I. MUSCHONG & Comp.

Fabrici de țiglă și cărămidă

— L u g o j —

Tel. 43. — Adresa telegrafică „Muschong Lugoj“

Fabrică tot felul de țiglă și cărămidă
Fabricatele sunt garantate că nu conțin

:-: piatră de var și salitru :-:
La cerere se trimit oferte și mostre
gratis

Producția anuală: 30 milioane bucăți

Băile Minerale

— Buziaș —

Telefoane: Direcțiunea Băilor 25
Fabrica de Acid Carbonic, 18
Adresa telegrafică: „Muschong Buziaș“

Băile Minerale:

Sezonul dela 15 Mai până la 15 Sept.
Lichidarea de Acid carbonic natural
:-: și Uzine de apă minerală :-:

HANN & Comp.

SOC. AN. DE COMERȚ PENTRU
MAȘINI ȘI ARTICOLE TECHNICE

C L U J

Str. Regina Maria, No. 11

Mare depozit pentru
Articole Technice
Uleiuri, Mașini Agricole, etc.

Industria Plumbului

Inginer Ferers

Șoseaua Doamnei, 55. București

Fabrica de BERE ȘI MALT

Ca societate pe acțiuni din Sannicolau-Mare

Bere Salon blondă
Bere Poster neagră

Specialități: Coroana specială
blondă
Fabricată și Malt.

